

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Grønlandsudvalget til
udenrigsministeren af 11. juli 2013.
GRU alm.del spørgsmål 101 stillet af medlem af udvalget Finn Sørensen (EL)

GRU alm.del spørgsmål 101:

”Ministeren bedes tilkendegive sin holdning til uenigheden mellem Udenrigsministeriet og Naalakkersuisut vedrørende Grønlands fastsættelse af hvalkvoter og medlemskabet af IWC, jf. udenrigsministeren har givet udtryk for, at Grønlands ensidige fastsættelse af kvoterne er i strid med IWC konventionen, og at Danmark derfor må forlade IWC, hvis der ikke opnås en aftale med IWC, samt at Naalakkersuisut i et svar til MF og medlem af Inatsisartut Sara Olsvig på Inatsisartuts § 37 spørgsmål nr. 110 har meddelt, at man ikke er enig med udenrigsministeren. Ministeren bedes herunder kommentere de argumenter, som Naalakkersuisut fremkommer med, og herunder be- eller afkræfte, at Udenrigsministeriet har forsøgt at presse Naalakkersuisut til at fremsætte et forslag om en mindre kvote, end IWC’s videnskabelige komite giver mulighed for”.

Svar:

Regeringen har meget stor forståelse for hvalfangstens særlige betydning i Grønland og lægger stor vægt på at finde en løsning, der både tilgodeser Grønlands reelle hvalfangstbehov og Kongerigets internationale konventionsforpligtelser og høje profil i forbindelse med styrkelse af den internationale retsorden.

Regeringen støtter internationale bestræbelser på at sikre bevaring og forvaltning af hvaler, men erkender også, at den Internationale Hvalfangstkommission (IWC) længe har haft vanskeligt ved at leve op til sit mandat om at sikre hvalbestandene og sætte rammer for en bæredygtig udnyttelse af dem.

Uenigheden om Grønlands kvoteønske ligger ikke mellem Danmark og Grønland, men mellem Kongeriget og flertallet i IWC. Regeringen er enig med landsstyret i, at Grønlands storhvalskvoter bør baseres på videnskabelige vurderinger. Grønlands ønske om en forhøjelse på 10 hvaler fra 211 til 221 hvaler om året blev derfor også med regeringens støtte fremlagt som Kongerigets forslag på mødet i IWC i juli 2012. En række lande fandt imidlertid ikke, at Grønland kunne påvise et subsistensbehov, der kunne berettiggte en forhøjet kvote som oprindeligt folk og forslaget blev ikke vedtaget. Efter Grønlands ønske blev der ikke fra Kongerigets side stillet ændringsforslag.

Regeringen foreslog efter IWC’s årsmøde i 2012, at der søgtes opnået en ny beslutning inden for IWC ved fremsættelse af et revideret forslag. IWC’s regler åbner mulighed for, at der mellem samlinger kan træffes beslutning på et ekstraordinært møde eller i skriftlig procedure. Det skete eksempelvis i 2002, hvor det heller ikke lykkedes på det ordinære møde at vedtage

kvoter til USA's oprindelige folk, og kvoterne blev fastlagt på et ekstraordinært møde nogle måneder senere. Landsstyret ønskede imidlertid ikke at gøre brug af denne mulighed for et ekstraordinært møde eller en skriftlig procedure og meldte den 31. december 2012 ensidigt forhøjede kvoter ud til fangerne for 2013. De hidtidige kvoter udløb med udgangen af 2012.

Regeringen har forståelse for, at en midlertidig fortsættelse af fangsten på hidtidigt kvoteniveau efter omstændighederne var nødvendig for at varetage den grønlandske befolknings subsistensbehov, indtil en ny beslutning kan træffes i IWC-Kommissionen. En ensidig forhøjelse af kvoten i 2013 og 2014 uden om IWC på niveau med det, der i IWC blev givet et klart afslag på, er imidlertid efter regeringens opfattelse uforeneligt med Kongerigets opfyldelse af sine forpligtelser i henhold til IWC-konventionen og dermed medlemskabet af IWC. IWC-Kommissionen har enekompetence til at sætte kvoter, hvilket også har været praksis gennem 64 samlinger siden oprettelsen i 1946. Medlemslande kan ikke ensidigt sætte forhøjede kvoter, når afstemningsresultater går dem imod. Det er da heller ikke tidligere sket i IWC's historie.

Fastlæggelsen af Grønlands hvalkvoter følger en række betingelser i IWC, herunder bæredygtighed i forhold til bestandene, som er det, den videnskabelige komite rådgiver om. Kongerigets kvoteforslag behandles ikke i den videnskabelige komite, men i en komite for oprindelige folks fangst, der bl.a. også vurderer, om fangsten opfylder betingelser for den type fangst. Grønlands kvoter har ofte ligget under den videnskabelige komites bestandsvurderinger. Det gælder også det seneste kvoteniveau, som blev vedtaget på IWC-Kommissionens møde i 2010 med det daværende landsstyres accept.

Landsstyremedlem for fiskeri, fangst og landbrug fremfører i sit svar på spørgsmål 110 til Landsting den 2. juli 2013, at "IWC-konventionen tillader national regulering, hvis en regering har protesteret imod en vedtagelse i IWC. Den manglende kvotevedtagelse må sidestilles en sådan situation". Hertil bemærkes, at IWC's regler giver et medlem mulighed for inden for 90 dage, efter at en ny beslutning er vedtaget, at protestere mod en beslutning, hvorefter det pågældende medlem ikke er bundet af den. Flere lande, herunder Norge, er f.eks. ikke bundet af IWC's moratorium mod kommerciel hvalfangst vedtaget i 1982, fordi de inden for fristen nedlagde protest imod beslutningen. Situationen hvor IWC-konventionen tillader national regulering, hvis en regering har protesteret imod en vedtagelse i IWC, kan dog ikke sidestilles med en situation som den aktuelle med manglende kvotevedtagelse, som anført i svaret på spørgsmål 110, bl.a. fordi IWC ikke har fastsat et kvoteniveau for Grønland fra 2013. Som konsekvens heraf, og fordi der fra Kongerigets side - efter Grønlands ønske - ikke er anmodet om et ekstraordinært møde eller en skriftlig procedure efter IWC's årsmøde i 2012 er det ikke muligt at protestere og fastsætte en national regulering.

Sagen har været drøftet indgående med landsstyret det seneste år. Fangsten er i fuld gang, og regeringen vil i konsultation med Grønland og Færøerne fortsat arbejde for, at der inden årsskiftet findes en løsning, der forener Grønlands ønske med IWC-flertallets holdning. Regeringen har dog efter konsultation i rigsfællesskabet meddelt IWC-landene, at såfremt det ikke lykkes inden årsskiftet at finde en løsning forenelig med gældende konventionsforpligtelser, agter Danmark at træde ud af IWC.